

تأثیر روش مصاحبه انگیزشی بر تغییرات کوتاه مدت سلامت دهان و دندان افراد سیگاری

دکتر عیسی محمدی زیدی^۱، دکتر امیر پاکپور حاجی آقا*

چکیده

مقدمه: با توجه به ارتباط قوی بین مصرف سیگار و بیماری‌های دهان و دندان، ضرورت تأکید دندان‌پزشکان بر ترک سیگار احساس می‌شود. کارایی مصاحبه انگیزشی در کاهش پلاک دندان و بهبود رفتارهای خودمراقبتی در مطالعات گذشته اثبات شده است. هدف مطالعه حاضر، ارزیابی تأثیر مصاحبه انگیزشی بر ارتقای رفتارهای خودمراقبتی دهان و دندان در بیماران سیگاری مراجعه کننده به کلینیک‌های دندان‌پزشکی شهر تنکابن بود.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه نیمه تجربی، تعداد ۸۰ بیمار سیگاری مراجعه کننده به کلینیک‌های دندان‌پزشکی شهر تنکابن به طور تصادفی در دو گروه تجربی و شاهد قرار گرفتند. مداخله شامل دو جلسه مصاحبه انگیزشی به مدت ۳۰ دقیقه در قالب گروه‌های ۵ نفری به همراه پیگیری تلفنی برای گروه تجربی بود. داده‌ها در دو مقطع زمانی قبل و ۶ ماه بعد از مصاحبه با استفاده از پرسش‌نامه‌ای متشکل از سؤالات دموگرافیک، آگاهی، نگرش و الگوریتم مراحل تغییر به همراه چک لیست ثبت رفتار مسواک زدن و استفاده از نخ دندان گردآوری شد. در نهایت داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۷ و آزمون‌های χ^2 ، Paired-t، Wilcoxon، Mann-Whitney و t مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان دهنده افزایش معنی‌دار نمره آگاهی (از $5/6 \pm 13/5$ به $4/2 \pm 21/6$ ، p value $0/001$) و نگرش (از $14/2 \pm 32/40$ به $15/9 \pm 54/11$ ، p value $0/001$) در گروه تجربی بود. همچنین افزایش معنی‌دار تعداد بیماران در مراحل فعال آمادگی روانی برای ترک سیگار یعنی سه مرحله آمادگی (از $7/5$ به $42/5$ درصد)، اجرا (از صفر به ۲۵ درصد) و نگهداشت (از صفر به $7/5$ درصد) دیده شد (p value $0/001$). علاوه بر این، یافته‌ها حکایت از بهبود رفتارهای خودمراقبتی یعنی مسواک زدن (از $0/20 \pm 0/75$ به $0/38 \pm 1/19$ ، p value $0/001$) و استفاده از نخ دندان (p value $0/001$) در بیماران گروه تجربی داشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به محدودیت‌های مطالعه حاضر، مصاحبه انگیزشی در ارتقای رفتارهای خودمراقبتی دهان و دندان در بیماران سیگاری مراجعه کننده به کلینیک‌های دندان‌پزشکی کارآمد می‌باشد.

کلید واژه‌ها: مصاحبه انگیزشی، بیماری پریودنتال، سیگار کشیدن، بهداشت دهان و دندان

* استادیار، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، ایران (مؤلف مسؤول)
pakpour_amir@yahoo.com

۱: استادیار، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

این مقاله در تاریخ ۹۱/۱۲/۹ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۹۲/۲/۷ اصلاح شده و در تاریخ ۹۲/۲/۱۷ تأیید گردیده است.

مجله دانشکده دندان‌پزشکی اصفهان
۱۳۹۲؛ ۹(۲): ۱۲۳ تا ۱۳۴